

DECIZIE

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Roman Mocruha cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 06 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de prelungire a termenului pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel și s-a restituit cererea de apel,

c o n s t a t ă:

La 28 decembrie 2016, Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Roman Mocruha solicitând încasarea datoriei în mărime de 12569, 77 de lei și a taxei de stat în sumă de 377,09 lei, în total suma de 12946,86 de lei.

Prin hotărârea din 05 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL și s-a încasat de la Roman Mocruha datoria formată din împrumutul restant în mărime de 4213 lei, dobânda contractuală în mărime de 424,17 lei, penalitatea în mărime de 718,58 de lei și cheltuielile de judecată pentru taxa de stat în mărime de 270 de lei și pentru citare publică suma de 220 de lei, iar în total suma de 5845, 75 de lei; în rest cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

La 27 februarie 2018, Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL, reprezentată de avocatul stagiar Dumitru Nemerenco, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 05 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central. Totodată, a solicitat eşalonarea achitării taxei de stat până la prima ședință de judecată.

Prin încheierea din 14 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL,

reprezentată de avocatul stagiar Dumitru Nemerenco, împotriva hotărârii din 05 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central; s-a acordat avocatului stagiar Dumitru Nemerenco termen până la data ședinței instanței de apel din 06 iunie 2018 ora 12:00 pentru lichidarea deficiențelor cererii de apel și anume prin depunerea cererii de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat în sumă de 162, 31 de lei. Totodată, s-a explicat că lichidarea deficiențelor de formă și conținut ale apelului generează examinarea cauzei în ordine de apel, în contradictoriu, restituirea apelului.

Prin încheierea din 06 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de prelungire a termenului pentru înlăturarea deficiențelor privind depunerea apelului motivat și dovada plății taxei de stat la depunerea cererii de apel de către Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL împotriva hotărârii din 05 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central; s-a restituit împreună cu toate documentele anexate cererea de apel depusă de Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL împotriva hotărârii din 05 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă.

La 09 august 2018, Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr, a declarat recurs împotriva încheierii din 06 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea acesteia cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că în rezultatul vizualizării portalului instanței de apel a aflat despre ședința de judecată numită, deoarece nu a primit de la instanța de fond hotărârea motivată, iar de la instanța de apel nu a recepționat nici încheieri, nici citații. Astfel, s-a prezentat la ședința de judecată, însă instanța de apel a emis încheierea contestată.

Recurentul a opinat că instanța ierarhic inferioară a admis încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material prin neaplicarea legii care trebuia a fi aplicată, aplicarea unei alte legi ce nu trebuia a fi aplicată și interpretarea în mod eronat a legii. La fel, a indicat că instanțele nu și-au executat corespunzător obligațiile, iar instanța de apel a apreciat superficial probele și argumentele aduse de reprezentantul reclamantului.

Recurentul a menționat că în contextul prevederilor art. 236 alin.(6), alin.(8) Cod de procedură civilă, prima instanță avea obligația de a întocmi hotărârea motivată până la data de 27 martie 2018 și să o remită cel târziu la 01 aprilie 2018, însă prima instanță nu și-a executat această obligație. Astfel, recurentul era în imposibilitate de a depune apelul motivat și argumentat împotriva hotărârii din 05 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central. Totodată, a precizat că încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, nu a recepționat-o. În contextul prevederilor art. 105 alin.(1¹) Cod de procedură civilă, instanța de apel era obligată să întreprindă toate măsurile necesare și să expedieze actele emise prin toate mijloacele posibile de comunicare, întru asigurarea unui proces echitabil. Instanța de apel a expediat încheierea doar în adresa avocatului, fiind obligată să o expedieze și în adresa apelantului. Avocatul stagiar care a semnat cererea de apel nu a recepționat încheierea, însă cu toate acestea instanța de apel nu a expediat-o în adresa apelantului și nici la adresa electronică sau de fax. Cu toate că instanța de apel nu a avut confirmare certă de recepționare a încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de

apel, în cadrul ședinței din 06 iunie 2018 nu a acceptat argumentele și solicitarea de prelungire a termenului de prezentare a taxei de stat. La fel, instanța a refuzat primirea apelului motivat prezentat de avocatul stagiar Roman Tîmbur, invocând lipsa taxei de stat. De altfel, conform prevederilor Codului de Procedură Civilă, instanța de apel examinând cauza, era obligată să determine veridic faptele constatate și alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Recurentul a menționat că la materialele cauzei nu există probe care să ateste recepționarea hotărârii motivate a primei instanțe, cât și a încheierii din 14 mai 2018 a instanței de apel. Prin omisiunile date s-au neglijat prevederile legislației naționale, cât și art. 6, 13 CEDO, în special dreptul de a prezenta probe, dreptul de acces la justiție, dreptul la o hotărâre motivată.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 06 iunie 2018, iar Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr, a declarat recurs la 09 august 2018.

Materialele cauzei atestă că încheierea a fost expediată participanților la proces la 09 iulie 2018, conform scrisorii de însoțire (f.d.79), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către recurent. Astfel, recursul declarat la 09 august 2018, este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr, întemeiat și pasibil de a fi admis, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 05 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL și s-a încasat de la Roman Mocruha datoria formată din împrumutul restant în mărime de 4213 lei, dobânda contractuală în mărime de 424,17 lei, penalitatea în mărime de 718,58 de lei și cheltuielile de judecată pentru taxa de stat în mărime de 270 de lei și pentru citare publică suma de 220 de lei, în total suma de 5845, 75 de lei; în rest cererea de chemare în judecată a fost respinsă (f.d.54, 59-64).

La 27 februarie 2018, Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL, reprezentată de avocatul stagiar Dumitru Nemerenco, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 05 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central. Totodată, a solicitat eşalonarea achitării taxei de stat până la prima ședință de judecată (f.d.58).

Prin încheierea din 14 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL, reprezentată de avocatul stagiar Dumitru Nemerenco, împotriva hotărârii din 05 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central; s-a acordat avocatului stagiar Dumitru Nemerenco termen până la data ședinței instanței de apel din 06 iunie 2018 ora 12:00 pentru lichidarea deficiențelor cererii de apel și anume pentru depunerea cererii de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat în sumă de 162, 31 de lei. Totodată, s-a explicat că lichidarea deficiențelor de formă și conținut ale apelului generează examinarea cauzei în ordine de apel, în contradictoriu, restituirea apelului (f.d.68-69).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Astfel, prin încheierea din 06 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de prelungire a termenului pentru înlăturarea deficiențelor privind depunerea apelului motivat și dovada plății taxei de stat la depunerea cererii de apel de către Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL împotriva hotărârii din 05 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central; s-a restituit împreună cu toate documentele anexate cererea de apel depusă de Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL împotriva hotărârii din 05 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă (f.d.76-78).

Colegiul apreciază ca fiind pripită concluzia instanței de apel privind respingerea cererii de prelungire a termenului pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel și restituirea cererii de apel.

În această ordine de idei, Colegiul reține că instanța de apel, în esență, a constatat că la expirarea termenului de 15 zile acordat pentru înlăturarea deficiențelor admise la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 05 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, nu au fost înlăturate neajunsurile admise.

La acest capitol, Colegiul notează că instanța de apel a stabilit precum că corespondența expediată avocatului stagiar Dumitru Nemerenco, care a și semnat cererea de apel în numele Organizației de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL, a fost restituită cu mențiunea „plecat”.

În acest sens, Colegiul citează prevederile art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, în redacția în vigoare la 14 mai 2018, conform cărora cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În conformitate cu prevederile art. 105 alin. (1) Cod de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

În conformitate cu art. 105 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, în redacția în vigoare la 14 mai 2018, citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte.

Colegiul reliefă că instanța de apel a expediat în adresa Organizației de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL înștiințarea despre data și ora ședinței de judecată din 06 iunie 2018 ora 12:00, anexând încheierea din 14 mai 2018 (f.d.70), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL.

Colegiul reiterează că înștiințarea despre data și ora ședinței de judecată din 06 iunie 2018 ora 12:00 cu încheierea din 14 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată și în adresa avocatului stagiar Dumitru Nemerenco, care a și semnat cererea de apel, însă a fost restituită cu mențiunea „plecat”.

În atare circumstanțe, Colegiul relevă lipsă confirmării respectării înștiințării apelantului, inclusiv comunicarea acestuia actului de procedură referitor la înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel în termenul acordat. Or, în condițiile în care nu a fost respectată procedura de comunicare a actului de procedură apelantului, instanța de apel pripit a dispus restituirea cererii de apel.

Cu referire la ipoteza instanței de apel precum că deficiențele ce țin de prezentarea apelului motivat, precum și dovada plății taxei de stat, nu au fost înlăturate de către Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL nici la data ședinței din 06 iunie 2018 ora 12:00, Colegiul menționează că însăși instanța de apel indică precum că în cadrul ședinței de judecată s-a prezentat un nou reprezentant al apelantului, avocatul stagiar Roman Tîmbur. În consecință, instanța de apel a constatat ca fiind neîntemeiată cererea privind prelungirea termenului pentru înlăturarea deficiențelor, deoarece nu ar fi fost prezentate probe ce ar confirma imposibilitatea apelantului de a se conforma cerințelor în interiorul termenului acordat.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că instanța de apel eronat a constatat precum că cererea privind prelungirea termenului pentru înlăturarea deficiențelor este neîntemeiată, deoarece instanța de apel a eludat aspectul precum că lipsesc confirmări de recepționare a încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel de către apelant.

De altfel, însuși mandatul eliberat pe numele avocatului stagiar Roman Tîmbur, prezent în ședința de judecată din 06 iunie 2018, este datat cu 06 iunie 2018, data ședinței de judecată în instanța de apel, însă instanța de apel a ignorat această circumstanță.

Colegiul precizează că instanța de apel pentru a constata dacă au fost sau nu îndeplinite în termen indicațiile conform încheierii din 14 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, inițial urma a determina dacă această încheiere a fost comunicată apelantului, ceea ce la caz nu a fost luat în considerare. Or, faptul comunicării apelantului actului de procedură din 14 mai 2018, nu a fost confirmat, aspect detaliat *supra*.

În conformitate cu art. 75 alin. (2) Cod de procedură civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte

acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

Rezultând din prevederile art. 8 Cod de procedură civilă, asistența juridică este un drept al părții și nu o obligație, ceea ce, în esență, obligă instanțele de a verifica modalitatea de înștiințare, comunicare actelor de procedură părților litigante.

La caz, Colegiul apreciază ca fiind relevante argumentele recurentului precum că nu i-a fost expediată încheierea și/sau înștiințarea în adresa apelantului, precum nici prin intermediul adresei electronice sau alte mijloace de comunicare ce confirmă recepționarea acestora.

În acest sens este irelevantă afirmația instanței de apel precum că Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” SRL avea obligația, inclusiv prin intermediul reprezentantului, de a se conforma indicațiilor instanței de apel, în condițiile în care corespondența nu a fost recepționată nici de către reprezentantul apelantului. Or, executarea anumitor indicații într-un anumit termen-limită, poate fi verificată/apreciată dacă a fost respectată doar în cazul în care s-a respectat modalitatea de comunicare a actelor de procedură apelantului și/sau înștiințările prin mijloacele de comunicare ce asigură recepționarea acestora.

Or, în circumstanțele expuse *supra*, Colegiul conchide că instanța de apel contrar normelor de drept procedural, în lipsa confirmărilor de recepționare a corespondenței de către apelant, inclusiv a încheierii de nu da curs cererii de apel, eronat și pripit a dispus restituirea cererii de apel apelantului.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate generează casarea încheierii contestate. Or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilității pentru partea apelantă de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislația națională, cât și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, cu casarea încheierii din 06 iunie 2018 a instanței de apel, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Organizația de Microfinanțare „Victoria Credit” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr.

Se casează încheierea din 06 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Microfinanțare

„Victoria Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Roman Mocruha
cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea spre rejudecare în Curtea de Apel
Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu